

PRILOGA 4: IZBOR OBLIK ZAPISA, PRIMERNIH ZA DOLGOROČNO HRAMBO GRADIVA V DIGITALNI OBLIKI

Splošne zahteve za oblike zapisa (format) za dolgoročno hrambo gradiva so opisane v 42. členu uredbe. Spodnji seznam ni popoln, navedene so najpogosteje uporabljene oblike, ki so primerne za tako hrambo in ustrezajo zahtevam tega pravilnika. Odločitve glede njihove izbire so odvisne od različnih meril in izhodišč, zato se po svetu celo razlikujejo. Posamezne oblike zapisa imajo dobre in slabe lastnosti, zato jih je treba pred izbiro za konkreten namen hrambe poznati ter uskladiti z lastnimi zahtevami in dolgoročnim tveganjem v zvezi s temi lastnostmi.

Tip gradiva	Standard	Opomba
1. IZ FIZIČNE V DIGITALNO OBLIKO ZAJETO GRADIVO		
1.1. Besedilni in mešani dokumenti ter grafični dokumenti		
PDF/A-1	ISO 19005-1 ali višje	
TIFF	ISO 12639 ver. 6	
JPEG	ISO/IEC IS 10918-1	stiskanje z izgubami
JPEG2000	ISO/IEC 15444	
PNG	ISO/IEC 15948	
2. ZA IZVORNO DIGITALNO GRADIVO		
2.1 Besedilni in mešani dokumenti (preglednice, ter muzikalije)		
W3C XML	ISO 8879	kadar so na voljo potrebne razlage za interpretacijo XML
ODF	ISO/IEC 26300	
PDF/A-1	ISO 19005-1	Samo v primeru, če da dokument ne vključuje: <ul style="list-style-type: none"> - JavaScript in ukazov za proženje ukazov (ActionScripts); - avdio in video gradivo; - metapodatkov, ki ne slonijo na standardih; - barvnih shem, ki niso določene v obliki, neodvisni od strojne in programske opreme; - vse pisave (fonti), uporabljene v izvornem digitalnem dokumentu, niso vključene v dokument; to velja tudi za t.i. PostScript standardne pisave kot sta Times ali Helvetica; - opombe predstavljenih kot govor ali video; - sklicevanja na zunanje vsebine; - akcij, kot npr. zagon filmskih ali zvočnih datotek, pošiljanje ali brisanje formularjev; - LZW in JPEG2000 stiskanje (kompresija); - transparentnost in uporabo slojev; - e-podpisa; - vgrajenih dokumentov (datotek).
PDF/A-2	ISO 32000-1 ali višje	Samo v primeru, če da dokument ne vključuje: <ul style="list-style-type: none"> - vgrajenih dinamičnih vsebin npr. : <ul style="list-style-type: none"> ▪ zaznamkov, ki omogočajo vključevanje filmov, audio zapisov ali 3D modelov v datoteke PDF;

		<ul style="list-style-type: none"> ▪ obrazcev, osnovanih na formatu XFA (arhitektura, razvita s strani podjetja Adobe za podporo zahtevnim interaktivnim obrazcem); - JavaScript in ukazov za proženje ukazov (ActionScripts); slednji so dovoljeni le, kadar ne obstaja tveganje, da lahko spremenijo vsebino arhiviranega (shranjenega) dokumenta PDF.
PDF/A-3	ISO 32000-1 s podporo vgrajenih dokumentov	V primeru, da izvorni dokument v digitalni obliki vsebuje vgrajene dokumente, vendar pozor, ob pretvorbi vgrajeni dokumenti ostanejo v svoji izvorni obliki, v kateri so bili ustvarjeni!
EPUB, Electronic Publication	ISO/IEC TS 30135	Za multimedijske publikacije in elektronske knjige

2.2 Spletne vsebine:

HTML 5	ISO/IEC 15445	če ni dinamičnih vsebin
WARC	ISO 28500	

2.3 Slikovo gradivo

		npr. fotografija
TIFF	ISO 12639 ver. 6	
JPEG	ISO/IEC IS 10918-1	stiskanje z izgubami
JPEG2000	ISO/IEC 15444	
PNG	ISO/IEC 15948	

2.4 Grafični dokumenti

TIFF	ISO 12639 ver. 6	<ul style="list-style-type: none"> ▪ za rastrske slike
JPEG	ISO/IEC IS 10918-1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ za rastrske slike
JPEG2000	ISO/IEC 15444	<ul style="list-style-type: none"> ▪ za rastrske slike
PNG	ISO/IEC 15948	<ul style="list-style-type: none"> ▪ za rastrske slike
SVG 2D v1.1 W3C		<ul style="list-style-type: none"> ▪ za vektorske slike
DXF		za vektorske slike in CAD (pogojno, glede na lastništvo; trenutno za CAD zapise ni znan drugi format, ki bi v celoti ustrezal zahtevam 42. člena uredbe).

2.5 Prostorski podatki

GML	ISO 19136:2007	vektorski prostorski podatki
TIFF		geoTIFF za rastrske prostorske podatke
TFW		tekstovna datoteka, ki določa lokacijo rastra v prostoru.
PRJ		tekstovna datoteka, ki je obvezna, kadar prostorski podatki, sami ne vsebujejo informacije o prostorskegm koordinatnem sistemu.

2.6 Video/avdio:

ANSI/SMPTE 268M (DPX)		breizgubno stiskanje
------------------------------	--	----------------------

FFV1 Video Codec		breizgubno stiskanje
Motion JPEG2000	ISO/IEC 15444-3	breizgubno stiskanje
FLAC		breizgubno stiskanje
DPX		breizgubno stiskanje
MPEG-2 Audio Layer III	ISO/IEC 13818-3 (MP3)	stiskanje z izgubami (npr. za magnetograme)
MPEG-2 Audio AAC	ISO/IEC 13818-7	stiskanje z izgubami (npr. za magnetograme)
MPEG-4 Audio AAC	ISO/IEC 14496-3	stiskanje z izgubami (npr. za magnetograme)
H.264/MPEG-4 AVC	ISO/IEC 14496-10	stiskanje z ali brez izgub
H.265	ISO/IEC 23008-2	stiskanje z ali brez izgub

2.7 Podatkovne zbirke

SIARD ((Software Independent Archiving of Relational Databases)		
CSV	RFC 4180	

3. Stiskanje (kompresija):

ZIP		
RAR		

PRIPOROČENI KODIRNI NABOR ZNAKOV:

<i>Tip gradiva</i>	<i>Standard</i>	<i>Opomba</i>
--------------------	-----------------	---------------

Besedilni in mešani dokumenti:

UTF-8 (zamenjati vrstni red obeh)	ISO/IEC 10646	
Latin-2	ISO/IEC 8859-2	Kodni nabori za besedilne datoteke